

عنوان مقاله:

رتبه بندی حفاظتی منطقه ساحلی کشور مطالعه موردی: درجه بندی زیستگاه های ساحلی دریای خزر

محل انتشار:

ششمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

افشین دانه کار - استادیار دانشگاه لرستان و مشاور دفتر محیط زیست دریایی، سازمان حفاظت م

هنریک مجنونیان - استادیار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درآموزشکده محیط زیست

خلاصه مقاله:

سطح و اهمیت حفاظتی هر منطقه ساحلی راهنمای موثری در رهنمود ساختن توسعه با توجه به الگوی بهره وری پایدار در منطقه ساحلی محسوب می شود. چنین رویکردی که مبتنی بر ارزش گذاری بر اساس منابع زیست محیطی منطقه ساحلی است می تواند علاوه بر سطح آسیب پذیری منطقه ساحلی درجه حفاظتی کرانه را نیز معلوم سازد و بدین ترتیب همچون معیاری برای انتخاب مناطق حفاظت شده ساحلی دریایی عمل نماید. تدوین معیارهای انتخاب مناطق تحت حفاظت ساحلی دریایی رویکردی منطقی در ایجاد پشتوانه علمی برای انتخاب مناطق تحت حفاظت در ناحیه ساحلی کشور به شمار می رود. تدوین این معیارها و نحوه به کارگیری آنها از طریق روش شناسی، باعث می شود که دامنه انتخاب های نادرست محدود شود و گزینش این مناطق را از حیطة افراد غیر متخصص خارج کند و به روش های سلیقه ای، ذهنی و توصیفی لگام زند و این اقدام را برخوردار از پشتوانه علمی و در حیطة حرفه ای گری و متخصصان قرار دهد. در این مطالعه با بررسی معیارهای مشابه در سطح جهان و ملاک های پیشنهادی نهادهای معتبر بین المللی، به ویژه آیمو و آی. یو. سی. ان. و تجربیات مشابه در داخل کشور، ۱۵ معیار اصلی و ۲۳ معیار فرعی که به صورت ارزش گذاری عددی عمل میکنند، برای رتبه بندی حفاظتی مناطق ساحلی کشور تعیین شد. سپس معیارهای تدوین شده با مناطق تحت حفاظت موجود در سواحل جنوبی دریای خزر مورد ارزیابی قرار گرفت. نتیجه کاربرد معیارهای فوق توسط کارشناسان ادارات کل محیط زیست استان های ساحلی فایده مندی، سهولت و اجرایی بودن این معیارها را آشکار ساخت. ارزیابی با معیارهای پیشنهادی نشان داد پناهگاه حیات وحش میانکاله با اهمیت ترین منطقه تحت حفاظت ساحلی کشور در حوضه دریای خزر است. خلیج گرگان و تالاب گمیشان در جنوب شرق دریای خزر نیز واجد ارزشهای زیست محیطی بالا میباشند و لازم است عنوان حفاظتی مناسب تری را کسب کنند. به این ترتیب پارک ملی ساحلی دریایی بوجاق در دهانه رودخانه سفید رود و پناهگاه حیات وحش لوندویل در شهرستان آستارا در سطح پایین تر از عنوان ثبت شده رسمی و قانونی خود ارزیابی گردید و لازم است در ارتباط با ارتقاء کیفیت این مناطق اقدامات ضروری به ویژه در ارتباط با رفع تعارضات صورت گیرد، تا این مناطق بتوانند برانزده عنوان رسمی خود باشند. این مطالعه عناوین پناهگاه حیات وحش ام پرکلايه، پناهگاه حیات وحش سلکه و منطقه حفاظت شده سیاه کشیم را مناسب با ارزش های زیست محیطی موجود این مناطق مورد ارزیابی قرار داد.

کلمات کلیدی:

دریای خزر، مناطق حساس دریایی، ناحیه ساحلی، حفاظت، تالاب ساحلی، مناطق حفاظت شده دریایی، آیمو، آی. یو. سی. ان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/3319>

